

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

активізацію творчої діяльності персоналу щодо генерування креативних ідей, оцінку та відбір найбільш ефективних креативних рішень, реалізація яких забезпечить підприємству інноваційний розвиток.

Креативний менеджмент націлений на:

1) генерування нових креативних ідей; 2) створення нового продукту або технології на основі креативної ідеї; 3) орієнтація працівників на особистий та корпоративний розвиток.

Риси менеджера креативного типу формуються на основі потенційних можливостей особистості, таких як: компетентність, рівень знань, стратегічне мислення, дослідницькі здібності, інноваційний підхід, організаційна поведінка, активність та самостійність, лідерство, розвинена психологічна саморегуляція. Менеджер креативного типу має поєднувати такі вміння:

- 1) аналізувати проблеми та перспективи;
- 2) аналізувати поведінку членів колективу, сприймати та використовувати різні та протилежні точки зору;
- 3) залучати людей до спільної діяльності без матеріального або адміністративного примусу;
- 4) приймати рішення при дефіциті інформації;
- 5) швидко переорієнтовуватися при зміні умов діяльності або переході до вирішення нових завдань;
- 6) делегувати владу, відповідальність та авторитет лідера;
- 7) залучати людей до прийняття рішень не на формальній основі, а шляхом прихованого керівництва.

Менеджмент креативного типу ґрунтується на механізмі командної роботи, яка залежить від потенціалу кожного співробітника. Тому створення ефективної команди фахівців, яка працює злагоджено та креативно, слугуватиме додатковою перевагою організації.

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

студент **Литвинова І.В.**

Сумський державний університет (Україна)

Зростання протиріч у контексті взаємодії спільноти із навколишнім природним середовищем ставить перед світовою економічною наукою завдання осмислення негативних тенденцій еколого-економічного розвитку та розробки діючих економічних механізмів, спрямованих на їх усунення.

На сьогоднішній день ми маємо великі проблеми з охорони навколишнього середовища і, нажаль, ця ситуація продовжує загострюватися. Пошук вірної стратегії у системі взаємовідносин «людина - природа», нерідко приводить до ще більших проблем із станом навколишнього середовища. У той час, коли науково - технічний прогрес не

стоїть на місці і виробляються нові, більш якісні, інноваційні товари, суспільство починає замислюватися над необхідністю захищати найголовніші ресурси людського існування, такі як вода, повітря, земля та інші.

Екологічна ситуація в Сумському регіоні є відносно сприятлива. Зокрема, наш регіон є єдиним на Лівобережній Україні, за даними ООН, де рівень екологічного навантаження вважається задовільним. Одним із чинників, завдяки яким область належить до відносно чистого регіону держави, є те, що викиди забруднювальних речовин у повітря та скиди зворотних вод у водні об'єкти невеликі, порівняно із загальними викидами і скидами по Україні.

В Україні, на сьогоднішній день, ми маємо один з найвищих рівнів антропогенно-техногенного навантаження на навколишнє середовище серед розвинутих країн світу. За останні роки інвестиції в охорону навколишнього середовища зростають. Так у 2014 році витрати на охорону навколишнього середовища в Сумській області збільшились у порівнянні з минулими роками, майже на 50%, і склали 191483,8 тис. грн. Але така позитивна тенденція, не призводить до покращення екологічного стану середовища.

Зазвичай фінансування природоохоронних програм здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів та місцевих фондів охорони навколишнього середовища. Але в Сумській області з Державного бюджету фінансується лише 3% від загального обсягу витрат на освоєння капітальних інвестицій і близько 5% - з місцевих бюджетів. Основним же джерелом фінансування витрат на охорону навколишнього середовища у Сумському регіоні є підприємства. Провідними промисловими підприємствами Сумщини є: ПАТ «Сумхімпром», ПАТ «Сумське машинобудівне науково-виробниче об'єднання», ПАТ «Сумський завод «Насосенергомаш»), які щорічно витрачають на охорону довкілля майже 72 млн. грн. Таким чином головними забруднювачами довкілля регіону є підприємства хімічної та машинобудівної промисловості, розвиток їхньої діяльності вимагає підвищення нормативів зборів за забруднення навколишнього середовища.

Необхідно враховувати також і те, що ніякі очисні споруди та безвідходні технології не зможуть відновити стійкість біосфери, якщо будуть перевищені допустимі значення концентрації забруднюючих речовин та скорочення природних, не перетворених людиною, систем. Діючий механізм управління природокористуванням не стимулює підприємців переходити до раціонального природокористування: фактично відсутня система заохочень для тих підприємств, які дотримуються екологічних нормативів, впроваджують ресурсозберігаючі, маловідходні технології; в деяких випадках підприємцям економічно вигідніше сплачувати штрафні санкції за порушення екологічних вимог, ніж додержуватися їх.

Постає питання, чому наші підприємці турбуються про усунення наслідків своєї діяльності, які руйнують природу, а не про усунення самих причин знищення природи. Важливий процес екологічних перетворень, тобто

варто переходити до ресурсозберігаючих та маловідходних технологій. Даний процес без інвестицій – неможливий. Управління екологічно орієнтованими інвестиціями на регіональному рівні краще всього реалізовувати шляхом механізму регіонального екологічно орієнтованого інвестиційного менеджменту. Головною метою реалізації даного механізму є покращання екологічної ситуації окремих регіонів в поточному та перспективному періодах.

У процесі розробки інвестиційної політики регіону екологічної орієнтації необхідно враховувати ряд аспектів:

- рівень промислово-транспортного та інвестиційного розвитку;
- масштаби впливу на навколишнє середовище;
- наявну структуру джерел та механізмів фінансування ресурсно-екологічної сфери господарювання регіону;
- стабільність та розвиненість фінансово-кредитної системи регіону;
- розвиненість ринку праці та послуг екологічного характеру.

Критеріями ефективності реалізації механізму інвестиційного менеджменту екологічної орієнтації на регіональному рівні повинні бути такі фактори:

- рівень інвестиційної привабливості регіону та об'єми фактичного інвестування регіону;
- рівень розвиненості екологічної інфраструктури регіону;
- ресурсно-екологічний стан регіону.

Впровадження системи регіонального інвестиційного менеджменту передбачає переосмислення використовуваних довгий час в Україні підходів до планування екологічно орієнтованих інвестиційних програм.

Керівник к.е.н., доц. Н.В. Мішеніна

ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В ТНК

доц. **Лукаш О. А.**, студент гр. М-31 **Даценко А. О.**
Сумський державний університет (Україна)

Актуальність даної теми полягає у надзвичайно важливій ролі транснаціональних корпорацій(ТНК) у становленні сучасного світового господарства. Це обумовлюється тим, що на ТНК припадає понад 70% світової торгівлі, та близько 50% світового промислового виробництва [2]. Тож, для успішної співпраці України з ТНК необхідно чітко розуміти внутрішній механізм таких компаній.

Вчені з Вищої технічної школи Цюріха склали модель глобальної економіки, з допомогою якої змогли визначити 147 транснаціональних корпорацій, які контролюють 40% всього світового доходу. Науковці проаналізували взаємозв'язки 43 тисяч транснаціональних корпорацій та визначили, що існує відносно невелика група компаній, в основному банків,